

SANKT OLAV

St. Olav utkommer én gang ukentlig. — Abonnement både for Inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvís betalt. — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opplagelser må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalsklífte. — Annonser må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHold: Rom har talt... — Oldkirkens tro på Eukaristien. — Frihetens og kulturens tid. — Sigrid Undset: „Den brændende busk.“ — Kjærlighetens tjenere. — Varia. — Verdens interesse for Pavens siste encyklika.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO — TELEFON 23743

RETT + OG + SANNHET

Rom har talt...

IV.

Hvad hvert ekteskaps, og især det kristelige ekteskaps religiøse natur angår, vil vi her bare nevne noen få punkter, da dette allerede grundig er forklart ved Pave Leo XIII.'s encyklika over samme emne. Også ved den rene fornufts lys, især ved studiet av historiens eldgamle vidnesbyrd, ved å spørre folkenes uforandrede samvittighet, og ved å granske deres institusjoner og skikker, er det fullstendig bevist, at det er noget hellig og religiøst selv i det rent naturlige ekteskap, ikke noget som er kommet til senere, men noget som ligger i selve naturen, fordi ekteskapet har Gud til ophavsmann, og fra begynnelsen av var det et bilde på Guds Sønns menneskevordelse. Ekteskapets hellighet er såvel en følge av dets guddommelige innstiftelse som av dets formål: å føde barn, å opdra barn for Gud, og å føre ektefellene til Gud ved den kristne kjærlighet og den gjensidige hjelp. Det er også en følge av selve ekteskapets naturlige oppgave. Av Skaperen selv er det blitt innstiftet til å være et middel hvorved livet forplantes, og derved blir foreldrene den guddommelige allmakts redskaper. Til alt dette kommer så den nye sakramentale verdighet, hvorved det *kristelige* ekteskap er blitt langt ut det edleste, og ophøiet til en slik grad av fortrefelighet, at det syntes Paulus en stor hemmelighet, prisverdig i alt. Denne ekteskapets sublime religiøse natur krever av de fremtidige brudefolk en hellig ærefrykt overfor det, og en hellig kjærlighet og iver forat det ekteskap som de skal inngå, skal ligne såvidt mulig foreningen mellom Kristus og Kirken.

I dette punkt kommer alle de tilkort som med fare for sin egen frelse uten alvorlige grunner, inngår blan-

det ekteskap. Det er nettop på dette område at Kirkens store og virkelige omsorg for sine medlemmer viser sig på en tydelig måte. Visstnok dispenserer Kirken av og til i dette, av hensyn til tidsomstendigheter, personer og saker (uten at den guddommelige rett rokkes, og med de nødvendige garantier), men allikevel er og blir der litt fare for at den katolske del på en eller annen måte kommer til å ta skade av dette ekteskap. Den kommer så lett til å bli religiøst indifferent. Hvis ikke dette er tilfellet, er der stor fare for at hjertenes dypeste forbindelser løses, på grunn av tanke- og følelsesforskjellen i det som for mennesket er det høieste og helligste, nemlig de religiøse sannheter og følelser. Derved trues familiens fred og lykke, ti hjertenes enhet er hovedkilden til familielivets blomstring. Det som fremforalt står i veien for ekteskapets gjenreisning, såsom Kristus vilde det, er den stadig tiltagende lette adgang til skilsmisse. Neopaganismens forfekttere påstår at skilsmissen må være tillatt forat en ny og mere menneskelig lov kan komme istedenfor de gamle og foreldede lover. De angir forskjellige motiver, men overfor disse står den urokkelige Guds lov: «Hvad Gud har sammenføiet, skal mennesket ikke adskille».

De ulemper og farer som de sier å forebygge ved skilsmisse, kan godt forhindres og avvendes hvis man i disse extreme tilfelle tillater ektefellenes ufullkomne adskillelse, mens selve båndet forblir uberørt. Denne adskillelse anerkjennes tydelig av Kirken ved de canones som handler om ophevelse av felles bord og seng.

Er de store fordeler som det uopløselige ekteskap

fører med sig mange, likeså mange synes skilsmissens ulemper å være. På den ene side er ekteskapene helt sikre ved båndets fasthet, på den annen side blir ved muligheten, ja sannsynligheten for skilsmisse, det ekteskapelige bånd løst, eller gir i det minste anledning til engstelighet og mistenksomhet. På den ene side en sterk beskyttelse for ektefellenes trofasthet, på den annen en skjebnesvanger fristelse til utroskap. På den ene side beskyttes barna og fremmes deres oppdragelse, på den annen blir de stadig utsatt for de største farer. På den ene side gjenoprettes kvinnens verdighet, og kvinnens oppgave i familien og samfundet blir igjen skjenket sin oprinnelige renhet til alles lykke, på den annen side nedverdiges de, da hustruen er utsatt for den fare å bli forstøtt etter å ha tjent mannens lidenskaper. Da sedenes fordervelse er den største makt som ødelegger familiene og svekker folkenes kraft, er det lett å forstå at den verste svøpe for familienes og folkenes velvære er skilsmissene, som er frukt av degenererte skikker, og som ifølge erfaringen åpner døren til stadig større fordervelse av det offentlige og private liv. Enda større blir disse onder ved tanken på at der ikke finnes noen bremse som vil være istand til å holde den en gang givne frihet til skilsmisse innenfor sikre og forut bestemte grenser.

Det er selvfølgelig at Vi i vår faderlige omsorg strever etter å finne passende midler hvorved alle de før nevnte misbruk kan tilintetgjøres og den nødvendige respekt for ekteskapet gjenoprettes. Først og fremst må derfor bringes i erindring den urokkelige grunnregel at alt som er kommet ut av den rette orden ikke kan føres tilbake til sin oprinnelige, med sin natur stemmende tilstand på annen måte enn ved igjen å rette sig efter den guddommelige plan, som er den fullkomne ordens modell. Det er en guddommelig sanksjonert lov at det som er fastsatt av naturen og av Gud, skal være til så meget større lykke og nytte for oss jo mere det forblir intakt og uforanderlig i sin naturlige tilstand. Gud som altets skaper visste meget godt hvad der krevdes til å sette sammen og opholde hver eneste ting. I sin allmakt og allvidenhet har han ordnet alt således at alt på en passende måte skulde nå sitt mål. Men når menneskenes dristighet og ondskapsfullhet vil forandre og kullkaste den av Forsynet selv fastsatte verdens-orden, da blir selv de fornuftigste og nyttigste anordninger skadelige eller i allfall nytteløse, da de ved denne forandring enten har mistet sin kraft til å gjøre godt, eller fordi Gud selv på den måte vil straffe menneskenes stolthet og forvovenhet. For å føre ekteskapslivet tilbake til sin

rette orden er det derfor nødvendig at alle lærer Guds plan med ekteskapet å kjenne og forsøker å rette sig efter den. Da dette nu særlig vanskelig gjøres ved begjærlighetens kraft som uten tvil er hovedårsaken til de mange synder mot de hellige ekteskapslover, og da mennesket ikke kan tømme sine lidenskaper uten først å underkaste sig Gud, er det fremforalt nødvendig å beskjefte oss med dette.

Enhver som lever i underkastelse under Gud, kan også med Guds nådes hjelp underkaste sig selv sine egne lidenskaper og sin begjærlighet, mens derimot han som setter sig op mot Gud, med bedrøvelse erfarer lidenskapenes heftige strid i sig. Dette skjer ikke uten en vis anordning, som Augustinus bemerker: «Det er aldeles riktig at det lavere underkaster sig det høiere, således at han som vil underkaste sig det som står *under* ham, fra sin side må underkaste sig Ham som står *over* ham. Anerkjenn orden, søk freden. Underkast *dig* under Gud og underkast *kjødet* under *dig*. Hvad kan være rikktigere, hvad skjønnere? Du undergir dig det høiere, det lavere undergir sig dig: tjen *du* Ham som har skapt dig, forat det som er skapt for dig, kan tjene dig . . . Ser du bort fra: «du underkastes Gud», da vil du aldri opnå: «kjødet under dig». «Hvis du ikke adlyder Herren, vil du pine av tjeneren.»

Også Paulus vidner om denne guddommelige visdoms anordning, hvor han med hensyn til de gamle vismenn som nektet å tilbe og ære universets Skaper, som de nok kjente, uttrykker sig som følger:

«Derfor hengav Gud dem til skjendige lidenskaper, fordi Gud motstår de hovmodige, men de ydmyge gir Han nåde; uten hvilken mennesket ikke kan underkaste sig den motstridende begjærlighet.»

Da det ikke er mulig å beherske sine drifter uten at sjelen først ydmykt underkaster sig sin Skaper, er det nødvendig at de som inngår ekteskapet helt er gjennomtrengt av en dyp kjærlighet til Gud som må prege hele deres liv. Derfor handler de sjelesørgere, som opfordrer ektefellene til *uavlatelig* å påkalle Guds hjelp, til å motta sakramentene, og til i alt å forene sig med Gud, konsekvent kristelig, ti derved forebygges at ektefellene viker fra Guds lov. Derimot tar de sjelesørgere grundig feil som mener å kunne få menneskene til å tømme sine lidenskaper bare ved hjelp av den støtte som naturvidenskapene (som f. e. biologien, arvelighetslæren og lignende) byr dem. Vel må man ta alle gode *naturlige* midler til hjelp, men det er galt å tenke at de kan være en garanti for den ekteskapelige forenings renhet, eller at de kan erstatte nådens overnaturlige kraft. (Forts.)

Oldkirkens tro på Eukaristien.

Av den syriske kirkefader Isak fra Antiokia.

En kalk med blod, hvor før var vin,
i Herrens hus jeg så,
og på det hvite alterlin
Guds dyre legem lå.
Til kjød og blod blev vin og brød
på allmakts store bud!
Jeg grubler ei — i troens glød
jeg hylder her min Gud.

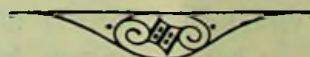
Han gav mig plass ved nådens bord,
uverdigg som jeg er,
og bad mig tro Ham på Hans ord
at her er Han mig nær.
Er sløvt mitt syn og svak min ånd,
dog klart jeg Ham forstod:
Han rekker mig med egen hånd
sit eget kjød og blod.

Han tok mig kjærlig i sin favn
og til sitt hjerte inn,
Han kalte mig med ømme navn
og hvisket: «Du er min!»
Og se! Det store sakrament
som nyss var vin og brød,
har i mitt kolde hjerte tendt
en salig troens glød.

Han viste mig i nådens stund
en kjærlighet så stor
at her på jorden ingen munn
kan tolke den i ord.
«Se, offerlammet er beredt!» —
så lød Hans stemme god —
«kom, spis og drikk dig sterk og mett!
Det er mitt kjød og blod.»

Min sjel fant kraft i nådens flod
og hjertet salig ro.
Mens leben rødmer av Hans blod,
bekjenner jeg min tro:
En kalk med blod, hvor før var vin,
i Herrens hus jeg så,
og på det hvite alterlin
Guds sanne legem lå.

(Oversatt av DR. K. KJELSTRUP).

FRIHETENS OG KULTURENS TID

Katolisismens og fredens største og farligste fiender er for øieblikket vel de yderliggående nasjonalistiske tendenser, hvis skjebnesvangre resultater hver dag spores sterkere i hvert av vårt gamle kontinents land. Det fører til en moralsk råhet som ikke kjenner grenser. Andre meninger, andre livssyn tåles ikke av nasjonalistene. Den som har makt har rett, og dette prinsipp kaster fornuften på gaten og setter nevet og revolverretten isteden. Slik går det ikke bare i de større, men også i de mindre nasjoner.

I Lithauen har det i de siste år især gått ut over katolikkene, som utgjør 80 prosent av hele befolkningen. «Vatikanet har ingen hær», og da er det ikke så farlig, så resonerer Lithauens rådende menn, hvis edle våben er vold og fengsel.

I desember 1926 var statsmakten ved et statskupp kommet i hendene på en forsvinnende liten nasjonalistgruppe, som innen få måneder avskjediget de kristelige demokrater (det lithauiske «centrum») og oppløste parlamentet, hvis flertall bestod av katolikker. Diktaturet Woldemaras kom istedenfor, og dermed var det slutt med friheten. Men krigstilstand og krigscensur var ikke nok til å sikre sig makten for fremtiden. De vilde også vinne katolikkenes og hele geistlighetens gunst, og det ved hjelp av et konkordat med Rom som trådte i kraft den 17. desember 1927. Snart viste det sig at regjeringen bekymret sig svært lite om den lojale overholdelse av konkordatet, og at det til slutt ene og alene hadde tjent til å kaste blå i øinene på folket. En militaristisk terror hersket.

I september 1928 blev diktaturet Woldemaras styrtet, og et anonymt diktatur trådte i dets sted. Katolske foreninger blev ophevet, katolske skoler blev systematisk gjort til statseiendom. Det var især de katolske studenterforeninger som måtte undgjelde for det. I eftersommeren 1930 blev der ophevet ikke mindre enn 70. Også de katolske speiderforeninger blev oppløst og deres tidsskrift forbudt. Som vanlig trodde katolikkene og deres ledere for lenge på regjeringens gode vilje og hensikt. På en grotesk måte søkte man å bringe alle disse chikaner i overenstemmelse med konkordatet, og katolikkenes motstand blev først kraftigere efter studenterforeningenes og speiderforeningenes ophevelse. Et felleshyrdebrev fra alle katolske biskoper betegnet denne akt som det den i virkeligheten var, nemlig et overgrep mot konkordatet, og krevet gjenoprettelse av foreningene. Særlig blandt studentene fant brevet en kraftig gjenklang. Også her

blev der av politiet grepet inn med jernhånd. Ikke uten grunn mener man at den pavelige nuntius, mgr. Bartolonis, avreise til Rom var en følge av denne anti-katolske terror.

Noget som vakte stor harme blandt befolkningen, var bortførelsen av den forhenværende katolske finansminister, dr. P. Karvelis, en av den katolske aksjons hovedpersoner. Uten videre blev han grepet av politiet og deportert. Pressen krevet så et kommuniké med angivelse av motivet (motivene) til denne bortførelse. Det fremtvang tilslutt et for diktatorer tilstrekkelig svar: «Dr. Karvelis har i katolske møter påstått at regjeringen har krenket katolikkenes rettigheter, og dette er usant.» Som man kunde vente vakte et slikt svar enda større harme. Man mente å kunne kue den ved nye trusler, om fengsel og politi-straffer.

Vel forklarte den protestantiske minister Zaunius i Genf at der bare var tale om en liten konflikt mellem regjeringen og det såkalte høire-parti, og at man efter de mange noter, som var blitt utvekslet mellem Vatikanet og Lithauen, vel snart kunde gå ut fra at de tradisjonelle vennskspsforbindelser skulde gjenoprettes.

At den anti-katolske terror fortsetter, til tross for Zaunius's erklæringer, fremgår av følgende fakta: Efter en hemmelig befaling av direktøren for det lithauiske postvesen beslagla man biskopenes felles hyrdebrev, hvori der protesteres mot statens overgrep mot konkordatet, og overleverte det til politiet. Samme skjebne hadde brevene fra biskopene av Oaisedorys og Telsiai, hvor regjeringens ondsinnede angrep mot Kirken blev gjendrevet. Beslagleggelsen blev foretatt til tross for grunnlovens og konkordatets tydelige bestemmelser. Dessuten blev der gitt befaling til å åpne alle forsendelser fra den katolske aksjons centrale byråer og den katolske ungdomsforening og til å beslaglegge alle brev som angrep staten. Og hvad blev ikke betraktet som sådant? På den måte vilde regjeringen forebygge at folket fikk høre sannheten om kirkeforfølgelsen.

Følgen av disse drakoniske og tyranniske befalinger var selvfølgelig at katolikkene opprettet sitt eget postvesen, som politiet ivrig søker å komme tillivs. Videre har katolikkene dannet en aksjons-komité, som oppfordrer alle katolikker til å motsette sig de av regjeringens forskrifter som er i strid med grunnloven eller konkordatet. Alle regjeringens rettmessige forholdsregler skal derimot lojalt etterkommes. Katolikkene an-

modes fremdeles om å boykotte regjeringens, den såkalte nøitrale, presse. Antallet av den katolske aksjons medlemmer er som man lett kan skjønne på kort tid fordoblet. Slik virker nu engang forfølgelser. De feige angripere skal derved få forståelse av at Vatikanet har krefter nok selv uten hær, og at disse kref-

ter er av uendelig større betydning enn de brutale kraftmetoder regjeringens tyranner for øieblikket betjener sig av.

Vi lever i individualismens, frihetens og kulturens tid, sier man! «L'Umana comedia», den menneskelige komedie!

Sigrud Undset: «Den brændende busk.»

I.

Verdenskunsten har meget å gi oss mennesker. Hvor gripes vi ikke av en Beethoven eller en Tsjaikowsky. Deres musikk er så dypt menneskelig — vi finner den igjen i oss selv. Den store livsglede i en Beethovens somfoni, og sorgen, fortvilelsen, den dystre resignasjon i Tsjaikowskys symfoni «pathetic».

Vi har det samme i litteraturen og den bildende kunst. Store ånder som gir oss naturen og menneskelivet i de store sorgens og gledens stunder og i geniblink lar oss *ane* noget bak alle blåner og under alle dybder.

Men det høieste i denne kunst — eller rettere, det som gjør denne kunst ideell i sannhet og skjønnhet, det som gjør kunsten harmonisk og livsbelysende er — Gud i kunsten, Guds åpenbarede sannhet i verden, Kristus i Kirken.

Det er ingen tilfeldighet at den største kunst er født i den katolske Kirke, inspirert av den Helligånd, næret av den absolutte sannhet. Den kristne kunst er — guddommelig. Aldri har Beethoven nådd høiere enn i sin «Missa Solemnis». Her er ikke bare menneskelivet, men også «ordet fra Gud», det som forklarer og rettferdiggjør selv den dypeste smerte og som gir glede og fred over all forstand, — «Agnus Dei» og «Gloria in excelsis Deo». — —

Denne lille kunstbetragtning falt mig naturlig som innledning til nedenstående anmeldelse av Sigrud Undsets siste bok: «Den brændende busk».

Jeg vil ikke påta mig å bedømme boken rent litterært, dens tekniske struktur. For mange er det hovedsaken ved en roman. Andre roser boken for dens psykologiske skarpsyn eller de nyder den rent estetisk — «kunsten for kunstens skyld». Jeg må innrømme — jeg kan ikke i lengden nyde et maleri av to døde sild selv om kunstneren var en Rembrandt. Heller ikke gouterer jeg «kunsten for det godes skyld», hvis det gode er østers med champagne. Eller kunsten for det skjønnes skyld eller det sannes skyld, hvis det skjønne

er et par pene dameben og det sanne en sveskesannhet, som man tygger på og spytter ut igjen. Kunsten må ha det høieste mål, den ideale skjønnhet, det absolutt gode og absolutt sanne.

Sigrud Undsets siste bok er stor og sann kunst — først og fremst fordi den er skrevet for den Allershøiestes åsyn — til den evige Guds ære.

II.

Beretningene om Pauls overgang til den katolske Kirke vil vel særlig interessere oss konvertitter, der — for manges vedkommende — er vokset op i et protestantisk miljø, hvor religion og ateisme flyter sammen i en følelsesbetonet jeg-dyrkelse.

«Kunde det være sant at den katolske Kirke lærte absolutt og åpenbart, overnaturlig sannhet?» Det var likesom Paul rente pannen mot en mur av sannhet. — — Men var det slik at derinne bodde sannheten selv, en sannhet som tåler at menneskene tar hårdt, ja plumpt på den uten at den går istykker — en sannhet som en mann kan få lagt på sin tunge og svelge, ja, så var han nødt til å lete sig frem til døren, banke på og be om å få slippe inn. Eller løpe sin vei og vite alle sine levedager, «sannheten vil jeg helst slippe å gjøre bekjentskap med». — Og så når det gikk op for oss sannheten om «Kristus i Kirken», at sannheten ikke bare var noget som kunde tåles og måtte respekteres, men en person, Jesus Kristus, som var verd å elske høiere enn alt en mann ellers har kjær.

Ruth, en almindelig god protestant, som lever høit på andres «frie forskning» og sin «religiøse følelse». En hvemsomhelst som vil bli salig på hvilkensomhelst tro som er deilig og følelig. —

«Hvad er da religion,» sier hun, «hvis det ikke først og fremst er en følelse?»

«Vi finner ikke det guddommelige,» sier Paul, «ved å grave oss ned i oss selv og sitte der og føle oss religiøse, likeså litt som vi finner nogen vi kan elske av

å sitte inne på kammerset vårt og føle oss erotiske.» Paul er et intelligent, naturlig mannfolk, og sund og sterk er hans tro. Ved fornuftslutninger er han kommet til Kirken. Og så er det vel i vår tid over hele verden. Tusener av sunde, livsglade, intelligente menn der finner frem til den katolske Kirke — intellektuelt, ikke som desillusjonerte, «trette menn», men fulle av livskraft og livsmot.

«Jeg er ganske enkelt katolikk,» sier Paul, «fordi jeg tror at Kirken — foruten alt den gir siden — til å begynne med gir nøkterne opplysninger om absolutte sannheter. — Jeg har ikke valgt min tro for å fylle ut annen tomhet enn den som kommer av ikke å kjenne noget sant i verden.»

Paul resonnerer sig frem logisk og konsekvent. — Autoritet? Trenger vi til autoritet? «Har vi ikke nok i vår egen samvittighet?» Men turde vi si at fribytterjobberne, spekulantene i krigsmateriell og matvarer, propagandaens løgnfabrikanter hadde nok i sin egen samvittighet — eller vovet vi å påstå at sånne mennesker ikke hadde nogen samvittighet? — Men hvis koneplagere og levebrødspolitikere og svaksinnede individer og snyltere trenger til en autoritet, som kan veilede deres samvittighet litegran, hvad er det da for nogen fordomte farisæere som tør si at de kan greie sig uten?

— — — Selvfølgelig var hans egen samvittighets dommer mere eller mindre bestemt av etpar tusen års kristne tradisjoner. Og det samme gjaldt alle såkalte bra folks samvittighet! — Altså var det en autoritet han søkte etter. Men nogen legitim autoritet hadde han aldri vært istand til å få øie på ute i verden. Til han omsider listet sig inn i en kirke for å spørre: «Er du her, Gud?» For det hadde gått op for ham at der kan ikke være annen absolutt autoritet enn autoritetets — Jesu, auctor vitae, kaller litaniet ham. — Og enhver konvertitt kjenner sikkert igjen dette fra den tid den kirkelige sannhet gikk op for ham: — «Plutselig opdager man at det er en helhet — de par tre detaljer som er alt man hittil har kjent kommer på plass og blir ledd i en komposisjon. Ting som hadde tendt ham og tanker som han hadde tenkt for år tilbake dukket op i minnet og fikk mening i ny sammenheng.» —

Og så etterhvert som man kommer inn i Kirkens praksis, alle dens tegn og symboler, og forstår, som Paul, at alt dette er nødvendig, det er deler av Kirkens organisme, «festepunkter for tankerekker, som alle er ledd i en universell livsforklaring». —

Alt blir likesom nytt, anderledes enn før. Vi isolerer oss på en måte fra fortiden og fordums bekjente, selv

våre beste venner. Etter vår konversjon føler vi og tenker vi på en ny måte. Fødte katolikker har meget meget vanskelig for å forstå dette. Men samtidig med denne følelse av isolasjon erkjenner vi at det som binder oss katolikker sammen er noget — usedvanlig, noget enda sterkere enn vennskap og blodsband. Man erkjenner Kirken som en organisme med sunde og syke celler, som det hemmelige felles liv var i, sterkt eller svakt, men det var en forskjell som liv eller død enten en var med eller falt fra. — —

For nu er troen visshet, og det gamle vi har forlatt er dikt og illusjon innenfor det brokete skall av hele den sanselige jordens skjønnhet.» — — —

Gloria in excelsis Deo, et in terra pax hominibus bonæ voluntatis.

S. Messel.

Kjærlighetens tjenere.

Mestizene er vendt tilbake til sine telt. Kvinnene vokter arnen, barnene leker med hundene.

Mannen med det gode hjerte betrakter sin lille menighet. Han har bygget Herrens hus for dem, og ved St. Annas sjø, har nomadene slått sig ned for godt.

Men her trosser jorden all møie. Den gir ingen rikdom, og som en omsorgsfull hyrde fremstiller P. Lacombe sin armod for biskop Taché.

Jorden er karrig, og pateren er redd for at når indianerne er blitt trette og utmattede av det nytteløse arbeide, vil de på nytt ta fatt på sitt nomadeliv på prerien.

God jord finnes bare i nærheten av Esturgeonsjøen.

Biskopens svar er meget enkelt: «Vi skal gå dit, min sønn.»

Og en morgen drar begge to ut på opdagelse. Pater Lacombe på ski tramper sneen ned foran hundene, mens biskopen holder sleden i likevekt.

Nu står de på en høide. Preriefortet er 8 mil derfra. En flod snor sig gjennom dalen og forsvinner i den glitrende sjø. Hundene gjør. Biskop Taché foreslår:

«Pater, la oss stanse litt.»

«Mange ganger har jeg stanset her. Etter mine lange streiftog har jeg ofte stått stille og nydt dette vakre landskaps ro og harmoni.»

«Vi vil spise litt,» sier biskopen glad.

Et enkelt måltid, klart vann og pemikan (kjøttkaker). Men hvad bryr disse to sig om det? De som har ofret alt mot å få ensomhet, landflyktighet og talløse savn til gjengjeld!

Å være misjonær i dette land betyr å være den siste blandt de fattige og lidende, å ofre den kostbare kjærlighet, det betyr avkall, men også å være en bærer av lyset.

For en vei de har tilbakelagt siden de har tatt pilegrimsstaven! De har bebygget ørkener og forlatte marker. Et de blitt betalt for det?

«Du skal bli biskop,» sa en dag Mazenod full av glede til sin kjære Taché. «Du skal bli biskop og allikevel forbli oblat.»

Biskop — tjener — konge!

I den store, hvite stillhet som omgir ham, tenker Taché på sin skjebne. Han forlot alt for misjonens skyld. Da biskop Provencher så hans ungdommelige skikkelse, mumlet han: «Man sender mig barn, og vi behøver menn.»

Men den gamle biskop lærte snart å kjenne den ildsjel som levde i denne apostel, hvis fortjenester snart fikk ham til å glemme hans ungdommelighet, og foreslo ham til biskop.

Selv hadde han aldri ønsket denne ære. Men som en biskop i fattigdom har han vandret gjennom sitt utstrakte bispedømme, og gjennom offerets fullbyrdelse har han opnådd den fullkomne kjærlighet.

Solen stråler over sneen, og under himmelen svever fuglene. Og biskopen smiler ved naturens skjønnhet — en Guds gave for sjeler som må leve i landflyktighet.

P. Lacombe føler smerte gjennom hele kroppen. Lærremmen, som skiene er spent fast med, har gnaget seg inn i kjøttet på hans allerede medtatte føtter, men: «Hvor skjønn er ikke deres føtter som forkynner fred, som bringer budskap om gode ting.» (Rom. 10, 15).

Og misjonæren husker hvorledes han dengang han var en nyinnviet prest, så biskop Bourget bøye seg for ham og kysse hans føtter, et vidunderlig symbol . . . Siden har han vandret over lange strekninger, og lidt meget, meget ondt, han er blitt priens mann, prien, som han kjenner ut og inn. Han har alltid opfylt sin oppgave. Hver dag har hatt sin plage, og Gud vil nok føre ham på mange veier ennu.

Plutselig retter biskopens skikkelse seg. Den Helligånd kommer over ham med sin nåde, og han borer sin stokk ned i sneen og tar landet i besiddelse.

«Her skal den nye misjon være. Her skal De reise et kapell og vie det til den hellige Albert, til ære for Deres navnehelgen.»

Sneen er borte. Indianerne sier: «Nu skal vi igjen få se vår kjære mor jord.»

Pater Lacombe har reist et kors på dette sted. Omkring det står indianerne, en plog, kveg, hester og hunder.

Misjonæren har lest den hellige messe på en høide. derefter har mennene begitt seg til skogen med øksen på skulderen.

Da de kommer dit, befaler pater Lacombe: «Knel ned! La oss be alle tings Herre å velsigne oss og vårt arbeide!»

For første gang på dette nye sted stiger bønnen op: «Fader vår,» . . . «Hill dig, Maria . . .» og anropelsen: «Hellige Albert, hjelp oss å gjøre Guds vilje!»

Med øksen høyt hevet angriper mannen med det gode hjerte en majestetisk gran. Pater Lacombe arbeider på Herrens hus.

År har fulgt på hverandre. Håpet er vokset. Gud har tatt både biskopen og hans tjener til sig. Men omkring kirken ligger det nu en by, og på de utstrakte marker gresser store hjorder, og låvene er fulle av høstens korn.

Louis Rouquette.

VARIA.

OSLO.

Fra Vikariatet.

Høiærverdige monsignore dr. *Karl Kjelstrup* er fra 16. februar å regne utnevnt til sogneprest til St. Olavs kirke i Oslo.

Høiærverdige pastor Irgens, apostolisk administrator, er idag avreist til Bergen. Han er tilbake igjen i Oslo askeonsdag.

Mariakongregasjonen

inviterte søndag 1ste februar sine medlemmer til festmøte i foreningslokalet. Man hadde med vemod og sorg mottatt etterretningen om at vår direktør, velærverdige sogneprest Krijn, i nærmeste fremtid forlater vår misjon, og dette vilde derfor bli et siste møte sammen med vår avholdte åndelige leder. — Det sier seg selv at det måtte bli en tung dag i den unge kongregasjons historie — ja, på sett og vis dens første alvorlige prøvelse.

Formannen, frk. Marie Grundeland, tolket i en vakker tale Mariabarnas følelser og takknemlighet. Hun minnet om at direktøren har opprettet kongregasjonen, og hun takket ham for de mange åndelige verdier han har tilført denne. I første rekke måtte hun i denne forbindelse nevne møtene i kirken med hans mange kloke og ansporende foredrag, og hun kunde ikke slutte uten å minnes kongregasjonens første lukkede retrett. Den blev holdt på Sylling i juni 1928. De som hadde den lykke å delta i denne, vil aldri glemme disse herlige dager, men tenke på dem som på en stor og uforglemmelig opplevelse. Formannen overrakte derefter direktøren et vakkert, norsk åklæde, som et synlig tegn på Mariakongregasjonens takknemlige og trofaste sinne- lag. —

Når Mariakongregasjonen nu mister sin første direktør, vet vi med sikkerhet at vi ikke kan lønne ham bedre for hans store grunnleggende virksomhet, enn ved at vi bygger videre på det enkle og solide fundament han har lagt, og vi på vår side tør forsikre ham om, at Mariabarna vil sette alle sine krefter inn for sin kongregasjons trivsel og vekst.

N.

Tsjekoslovakiet.

De endelige resultater av folketellingen over hele republikken vil ikke foreligge før i slutten av april eller mai. Allikevel kjenner man allerede de definitive resultater i noen distrikter, hvor det viser sig at katolisismen slett ikke er gått tilbake til tross for sektenes anti-katolske virksomhet. Nettop i hovedstaden Prag, hvor striden var heftigst, betyr folketellingen en seir for øtolisismen. Vi gjengir her utfallet av folketellingen i Prag; de tall som står i parentes angir resultatet av den siste folketelling som fant sted i 1921.

Hele befolkningen: 848.768 (676.661). Katolikker: 496.545 (395.125). Tsjekoslovakiske sekt: 133.741 (85.960). Konfesjonsløse: 126.166 (127.296). Tsjekomoraviske brødre: 36.929 (24.329). Israeliter 35.463 (31.751). Tysk-evangeliske: 5311 (2848) o. s. v.

Prag vedblir altså å være en hovedsakelig katolsk by, med en tilvekst av 101.420 katolikker på en total økning av 172.107. Dette til tross for motstandernes offensiv over hele linjen. Mange apostater er vendt tilbake til den katolske Kirke. Det er også en glede å konstatere de konfesjonsløses tilbakegang.

England.

I det katolske institutt i Glasgow er spørsmålet om gavnligheten av et eget katolsk parti for England av majoriteten blitt besvart negativt. Bare i byparlamentet Liverpool danner katolikkene en egen fraksjon. Ellers forsøker katolikkene bare å gjennomføre sine kristne prinsipper innenfor de bestående partier.

Verdens interesse for Pavens siste encyklika.

I Tyskland.

«*Neue Leipziger Zeitung*» skriver: «. . . Denne nye doktrinære forklaring er for millioner av mennesker, og ikke bare katolikker, en åpenbaring. Det er en stemme som kommer fra den høiere verden . . . Menneskehetens mentalitet er mottagelig for en myndig lære ovenfra, fordi verden er overmåte trett av sig selv, er lei av alle frihetene, den går vaklende som en annen Faust, mens den fra et rolig frihetssystem går over til en streng disiplin. Den pavelige bulle om ekteskapet

hører selvfølgelig til de store reaksjoner i en tid som ikke når frem til noget med begrepene frihet og individualisme.

. . . Blandt alle mesteres og føreres stemmer er den katolske Kirkes stemme ennå bestandig den mest imponerende. Dens stemme er ikke menneskelig, men vel urokkelig og absolutt. Den streber efter det individenes og folkets velvære for hvilket det moderne menneske har skapt den eugenetiske videnskap og komfortens teknikk. Nei, Paven fordømmer menneskenes arroganse, som våger inngrep i det guddommelige Forsyn, ved av egen myndighet å avgjøre om en fødsel skal forebygges eller ei

. . . Den katolske autoritet tillater ikke at mennesket regulerer ekteskapet på samme måte som man innretter et hus, som man forlater igjen hvis det ikke behager og ikke lenger tjener til formålet»

«*Süddeutsche Zeitung*» sier: «. . . Idet det har gyldighet uansett konfesjon, retter dette pavelige dokument sig til de mennesker i almindelighet som ennå har bevart den kristelige følelse og den etiske sans også for en ikke-katolikk er disse instruksjoner en ikke mindre alvorlig formaning og lære som fortjener den høyeste anerkjennelse fordi den gir en orientering i vår tids forvirring, som fører til den ekteskapelige bolsjevisme.»

I Belgien.

«*Libre Belgique*» skriver: «Få dokumenter er kommet så beleilig som dette. Ikke nogen epoke er så forvrengt på det moralske område som vår. Eftersom den materialistiske og forretningsmessige ånd går frem, blir ekteskapsbåndet mindre hellig

Pius XI. forelegger en løsning av ekteskapsproblemet som nogen ikke vil anta; måtte disse da gi oss en annen, — da skal vi snart se utallige vanskeligheter reise sig, som vil vise at denne er praktisk umulig.»

Den del av pressen som i det hele tatt var mindre begeistret over Pavens lære var den «liberale». Det kunde man vente på forhånd. For overfladiske ånder er sannhetens lære nu en gang ufattelig, fordi den går så dypt og helt til bunds.